

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

POPŮVKY (K. Ú. POPŮVKY U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Pod šípem“, ppč. 709/440. MMK. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.

Na plošné skrývce v místě budoucího rodinného domu byly identifikovány a prozkoumány čtyři nevelké zahloubené objekty, související s rozsáhlejším sídlišťem MMK, které je zde zkoumáno již od roku 2014. Vyzdvížen byl obvyklý keramický inventář, silně fragmentarizovaný v důsledku dřívějšího intenzivního pohybu stavební a zemědělské techniky.

Jiří Kala

Literatura

Čižmář, I. 2015: Popůvky (k. ú. Popůvky u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 56(1), 159.

Resumé

Popůvky (Brno-venkov District), “Pod šípem”. During an archaeological rescue excavation, four Lengyel culture features were excavated.

PROSTĚJOV (OKR. PROSTĚJOV)

„Za tržištěm“, parcely č. 7346, 7351, 7352, 7353, 7357/1, 7357/9 a 7357/10. Kultura s vypíchanou keramikou. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10000, list 24-24-13, 101:288, 115:314, 113:314, 112:315, 119:327, 140:316, 125:288, 118:291, 113:281.

V období od 4. září 2017 do 30. dubna 2018 probíhal v prostějovské průmyslové zóně rozsáhlý záchranný archeologický výzkum vyvolaný rozšířením výrobního areálu společnosti MUBEA SBS Prostějov. Na skryté ploše s výměrou přesahující 6 ha bylo prozkoumáno a zdokumentováno téměř 650 archeologických objektů reflektujících nebývale intenzivní pravěké a raně historické osídlení místa.

Nejstarší doložené lidské aktivity náležejí již do 5. tisíciletí před Kristem a souvisejí s neoliticou kulturou s vypíchanou keramikou. Jediná takto datovaná sídlištní jáma nás informuje o prostorovém vymezení západního okraje osady postlineárního neolitu, která byla v tomto prostoru zjištěna v roce 2010 při pokládce zemních kabelů přípojky VN pro nerealizovanou fotovoltaickou elektrárnu „Bedihošť FVE 2“ (cf. Fojtík 2011).

Pavel Fojtík

Literatura

Fojtík, P. 2011: Bedihošť (okr. Prostějov). *Přehled výzkumů* 52(1), 159.

Resumé

Prostějov (Bez. Prostějov), „Za tržištěm“, Parz. Nr. 7346, 7351, 7352, 7353, 7357/1, 7357/9 und 7357/10. Stichbandkeramik. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ, OKR. PŘEROV)

„Díly“. MMK. Sídliště. Záchran-
ný výzkum.

Lokalizace WGS-84 – 49°27'50.61"N, 17°25'19.20"E, 49°27'49.61"N, 17°25'22.83"E, 49°27'38.08"N, 17°25'15.76"E, 49°27'38.84"N, 17°25'13.00"E

Lokalita Přerov-Předmostí 6 v trati „Díly“ je jedním z několika archeologicky zkoumaných úseků mezi Dluhonicemi a Předmostím, součástí záchranných výzkumů na trase dálnice D1 – 0136 v úseku Říkovice–Přerov. Výkopové práce na lokalitě navázaly na výzkum z roku 2017, kdy zde bylo prozkoumáno 198 sídlištních objektů. Během výzkumu v roce 2018 se podařilo prozkoumat část vytyčené lokality v délce cca 200 m a šířce cca 25 m a na této ploše bylo objeveno dalších 81 archeologických objektů různého stáří.

Prozkoumané objekty spadají do třech úseků pravěku. Nejstarší horizont nálezů patří kultuře s moravskou malovanou keramikou (MMK). Dále je na lokalitě bohatě zastoupena doba bronzová, a to jak její starší úsek – kultury únětická a věteřovská, tak i úsek mladší s kulturou lužických popelnicových polí. Nejmladší osídlení reprezentuje období středověku.

Lokalita se nachází na široké sprašové plošině, která cca 200 m východním směrem prudce spadá k říční terase řeky Bečvy.

Archeologické objekty byly ve sprašovém podloží dobře čitelné, jen na jižním okraji lokality byly přikryty místy až 0,20 m silnou kulturní vrstvou. Prozkoumané objekty představují především mělké zásobnice o hloubce do 1,00 m od úrovně podloží, hliníky a sloupové jamky. Podařilo se zde zachytit také jeden téměř kompletní čtvercový půdorys domu se stopy destrukce v podobě silně přepálených zlomků mazanice v zásypech sloupových jamek. Dům o rozměrech 7,50 × 7,50 m byl orientovaný S-J (dle orientace vnitřní prostřední řady kúlů).

Z objektů prozkoumaných na lokalitě pochází bohatý keramický materiál. Především zlomky mís, hrncovitých a amforovitých nádob a také nádob menších rozměrů, pohárů a misek často velmi kvalitně vyráběných. Na nádobách často najdeme plastickou výzdobou v podobě „sovích hlaviček“ a malovanou, červeno-bílou bichromii. Mezi nálezy vynikají objevy fragmentů keramického „trůnu“ a torzo ženské figurální plastiky mašůveského typu (obr. 8).

Arkadiusz Tajer

Resumé

Přerov-Předmostí (Bez. Přerov), „Díly“. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 8. Přerov-Předmostí 6 (okr. Přerov). Torzo ženské figurální plastiky.

Abb. 8. *Přerov-Předmostí 6 (Bez. Přerov). Weibliche Figuralplastik – Torso.*

PŘEROV (K. Ú. PŘEDMOSTÍ, OKR. PŘEROV)

„Hejnice“. Neolit (MMK). Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: body GPS: 49.4657683N - 17.4230289E, 49.4652350N - 17.4253194E, 49.4643911N - 17.4223100E, 49.4642239N - 17.4230183E.

V průběhu záchranného výzkumu na stavbě D1 – 0136 na lokalitě Přerov-Předmostí 8 bylo prozkoumáno několik sídlištních objektů, které lze datovat do mladšího neolitu (MMK). Význačné postavení mezi nimi zaujímají 3 tzv. dlouhé jámy (obj. 80, 27/104 a 107/111). Dvě z nich byly prozkoumané celé, jedna pouze z poloviny, zbylá část zasahovala mimo plochu stavby. Jejich délka se pohybovala od 17,2 do 19,25 m při průměrně šířce kolem 2,2 m a hloubce 1 m (obr. 9). V každé z dlouhých jam se nacházel jeden kostrový hrob ve skrčené poloze na levém boku se shodnou orientací Z–V (ve dvou případech šlo o dospělé ženy, zbylý hrob patřil dospělému muži). Jámy 80 a 27/104 ležely rovnoběžně vedle sebe s rozstupem zhruba 3 m a obě obsahovaly hrob se zahluobenou hrobovou jámou do dna objektu (H2 a H3, obr. 10, 11). Třetí jáma 107/111 byla od dvou předešlých vzdálena asi 5 m a půdorysně směřovala delší osou na střed mezi obě rovnoběžné jámy. Obsahovala však kostrový pohřeb (k. 809) bez hrobové jámy a milodarů, který byl umístěn v horní části zásypu objektu. Zásyp všech tří objektů nebyl příliš bohatý na nálezy, bylo získáno několik desítek keramických střepů kultury s moravskou malovanou keramikou, mazanice a minimum štípané kamenné industrie (nejčastěji čepelky). Funkce dlouhých jam není prozatím vysvětlena, jedná se však o jejich první výskyt na našem území (rozšířeny spíše v Německu).

Martin Golec, Pavlína Kalábková, Lukáš Šín, Jakub Vrána, Tomáš Zeman

Resumé

Přerov (Kat. Předmostí, Bez. Přerov), „Hejnice“. Neolithikum (MBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 9. Přerov-Předmostí 8 (okr. Přerov). Dlouhé jámy MMK.

Abb. 9. *Přerov-Předmostí 8 (Bez. Přerov). Lange Grube MBK.*